

ІСТОРИЧНІ НАУКИ

УДК 329.7:323.113(=161.2)(091)

ІСТОРІЯ, МЕТА ТА ПРИНЦИПИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СВІТОВОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ ІДЕОЛОГІЧНО СПОРІДНЕНИХ НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Акименко К.В.

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди»

У статті аналізуються історичні передумови, мета створення, система функціонування Світової Координаційної Ради Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій, як комунікаційної надбудови для співпраці суспільно-громадських організацій закордонних українців. Також на основі архівних джерел прослідковано еволюцію завдань організації від об'єднання українських спільнот з різних країн до боротьби за права української нації та незалежність України. Історія СКР ІСНО відображає прихильність значної частини закордонних українців до ідей українського націоналізму та процес поступової демократизації цієї ідеології.

Ключові слова: Світова Координаційна Рада Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій, діаспора, український націоналізм, Українська Гельсінська Група, Микола Плав'юк.

Постановка проблеми. Українська діаспора є важливою інтегральною частиною українського народу, яка не зважаючи на проживання поза політичним кордоном зберігала національну ідентичність і зв'язок з батьківщиною. Протягом багатьох років, особливо за часів панування радянського режиму в Україні, саме діаспора популяризувала Україну в світі, поширювала знання про її історичну та культурну спадщину, інформувала світовий загал про становище українців в СРСР. Сучасна українська діаспора відіграє значну роль у сприянні інтеграції України до демократичного світу, підвищенні її статусу на міжнародній арені в нових реаліях. Проте, українська історична наука приділяє недостатню увагу історії української діаспори та висвітленню її визначної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Не зважаючи на значну актуальність тема діяльності українських націоналістичних організацій діаспори не знайшла реалізації у ґрунтовних спеціальних дослідженнях, а Світова Координаційна Рада Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій (далі – СКР ІСНО) лише епізодично згадується у наукових роботах присвячених історії ОУН. Таку ситуацію можна пояснити тим, що документи, які відображають діяльність СКР ІСНО лише в 2010-2012 рр. були передані в Україну в Центральний державний архів зарубіжної українки. Архівні матеріали є основою дослідження і потребують включення в науковий обіг.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Історія СКР ІСНО відображає поширення ідей українського націоналізму серед закордонних українців. Враховуючи відсутність наукових праць присвячених СКР ІСНО, дослідження даної організації стане вагомим доповненням до історії не тільки української діаспори, а й українського націоналістичного руху.

Мета статті. Метою роботи висвітлення історії створення, принципів діяльності Світової

Координаційної Ради Ідеологічно Споріднених Організацій, внеску її діячів у збереження української ідентичності у декількох поколіннях закордонних українців, а також сприяння утворенню незалежної Української держави.

Виклад основного матеріалу. Українська еміграція формувалася кількома хвилями, проте перша масова політична еміграція була спричинена поразкою революції 1917-1921 рр. Вона зміцнила існуючу українську діаспору інтелігенцією, яка очолила громадський й інтелектуальний провід у всіх країнах перебування українців. Перші організації українських мігрантів в Північній і Південній Америці виникли у другій половині 1920-1930-х рр. і почали активно себе проявляти в організації українського життя за кордоном. Їх члени внесли нову українську вільну ідею, яка стала дороговказом у роботі по створенню організацій різного формату. Згодом між осередками української еміграції встановилася тісна співпраця, утворено низку установ і сплановано спільні заходи. Зокрема, виникли громадсько-політичні організації, які були похідними чи вважали себе еміграційними осередками ОУН: Українське національне об'єднання Канади, Організація державного відродження України (США), Українське товариство «Відродження» (Аргентина), Українська національна єдність (Франція), Об'єднання українців (Велика Британія).

Згадані організації націоналістичного спрямування, кожна окремо проводили громадсько-політичну та культурно-освітню роботу із захисту прав і свобод українців у країнах перебування. Вони взяли на себе відповідальність поширення ідеї створення незалежної України, яку вважали окупованою російсько-радянською владою. Вони організовували визвольні та політичні акції, сприяли збереженню української національної ідентичності, української мови, культури і традицій та прагнули до об'єднання. І. Лисяк-Руд-

ницький зазначав щодо ролі закордонних українців: «Збереження національної самобутності українцями емігрантами та їхніми нащадками посилюється усвідомленням того, що ситуація на Україні ненормальна і що їх рідні там зазнають пригноблення. Таке переконання ставить українців у діаспорі перед моральним обов'язком і наділяє їх відчуттям історичної місії: працювати для визволення батьківщини. Деякою мірою такий обов'язок надає всій українській діаспорі відтінку політичної еміграції, незалежно від часу й обставин, за яких окрема особа чи її предок виїхали з України» [2, с. 89].

Ідея українського націоналізму була тим чинником, що став основним об'єднуючим фактором для згаданих організацій. На початку 1960-х рр. Голова Українського національного об'єднання Канади М. Плав'юк висунув ідею створення громадського об'єднання під назвою Світова координаційна рада ідеологічно споріднених націоналістичних організацій як комунікаційної надбудови для співпраці суспільно-громадських організацій закордонних українців. Його завданням мала стати координація і погодження дій організацій, що увійдуть до об'єднання, проведення спільних визвольних та політичних акцій у світі з метою підтримання руху за здобуття Україною незалежності. Це знайшло підтримку серед партій націоналістичного напрямку, прихильників поглядів А. Мельника.

Підготовчу роботу до установчої конференції СКР ІСНО провели УНО (Канади) та ОДВУ (США) разом із іншими братніми організаціями Європи та Америки (під назвою «братні організації» розуміються організації, що мали спільну мету, програми та методи боротьби по досягненню поставлених завдань). Між ними було налагоджено постійне листування, розроблялися та обговорювалися проекти рішень, постанов та інших організаційних документів. У 1959-1964 рр. організовувалися спільні зустрічі, наради, ідеологічні семінари та студійні конференції, де пропагувалися ідейні засади і програмні завдання націоналістичного руху. Для прикладу, 8-9 червня 1963 р. у Торонто був проведений ідеологічний семінар «Український націоналізм. Підсумки – перспективи», а 4-7 липня 1963 р. проходила студійна конференція ОДВУ і братніх організацій «Відзначення 25-ої річниці загину Сл. П. Євгена Коновальця». Так було завершено й оформлено основу для координації всіх організацій, що сповідають ідеологію українського націоналізму.

Координаційну раду ідеологічно споріднених націоналістичних організацій було створено 27-28 червня 1964 р. на установчій конференції у Вашингтоні. В ній взяло участь 155 представників від крайових організацій, зокрема, ОДВУ, УНО, Українське товариство «Відродження», УНС. СКР ІСНО стала постійним форумом співпраці всіх націоналістичних організацій закордонних українців суспільно-громадського характеру задля реалізації спільних домагань.

На конференції прозвучали доповіді про становище в СРСР, доцільність і можливість координації українських націоналістичних суспільно-громадських організацій закордоном, важливість співпраці для збереження української спільності серед молоді у країнах поселення, а також пер-

спективи створення Світового Конгресу Українців. З-поміж членів Ради була обрана Ділова президія та Секретаріат, що забезпечували реалізацію схвалених рішень. Першим головою КС ІСНО було обрано Миколу Плав'юка – політичного і громадського діяча в еміграції, що згодом став президентом УНР в екзилі, головою Організації українських націоналістів, борцем за незалежність України у ХХ ст. Також в різний час очільниками СКР ІСНО були Д. Квітковський, Б. Гнатюк, П. Дорожинський, М. Мицик, Л. Філь.

Варто детальніше зазначити про систему функціонування організації. Визначення напрямків діяльності СКР ІСНО, прийняття загальних рішень, розгляд звітів організацій-членів, а також формування керівних органів відбувалося під час конференцій. Скликання чергових конференцій відбувалося раз на чотири роки. Конференція обирала постійно діючу Раду, яка складалася із двох представників від кожної братньої організації. Кожна організація, що входила в СКР ІСНО, мала свій статут, керівні органи та представників, яких вона делегувала на конференцію, де кожна організація мала один голос. Крім конференцій, формою узгодження роботи організацій були періодичні робочі поїздки очільників СКР ІСНО до країн поселення українців.

Керівним органом у період між конференціями була Президія, що забезпечувала виконання рішень конференції та координувала роботу більше тридцяти братніх організацій у країнах Європи та Америки. Президія складалася з голови, його заступників, секретаря, скарбника, фінансового референта та представників організацій, що входили в СКР ІСНО. Осередок Президії не був постійним, тому у різний час він знаходився в Канаді та США. Основним виконавчим органом був Секретаріат, який займався реалізацією постанов Президії та керував комісіями і профільними референтурами. У 1982 р. відбулися зміни в управлінні, за якими СКР ІСНО складалася з Президії та Екзекутиви. До Екзекутиви, як виконавчого органу, входили галузеві референтури, зокрема: організаційна, культурно-освітня, пресова, інформаційна, комбатанських організацій, жіночих товариств, фінансова, допомогова, студентська.

У СКР ІСНО входили центральні організації різних країн і їх братні організації, а саме: Українське національне об'єднання Канади та його братні організації, Українська видавнича спілка «Новий шлях» у Канаді, Об'єднання українських академічних товариств, «Зарево» у Канаді та США, Організація державного відродження України у США та її братні організації, Українська видавнича спілка «Самостійна Україна» у США, Об'єднання українців у Великій Британії та його братні організації, Українська Національна Єдність у Франції з братніми організаціями, Українська товариство «Відродження» в Аргентині, Хліборобсько-освітній союз в Бразилії, Українсько-бразильський клуб, Фондації ім. О. Ольжича в Австралії та Німеччині та інші організації. Так, на 1984 р. в системі, охопленій СКР ІСНО у восьми країнах «діяло 35 організацій: Австралія – 1, Аргентина – 4, Бразилія – 5, Великобританія – 5, Канада – 8, Німеччина – 1, США – 7, Франція – 4. В тому числі: 6 громад-

ських, 5 жіночих, 6 молодіжних, 2 комбатанські, 2 студентсько-академічні, 7 фондаций, 3 фінансові, 3 видавництва» [8, арк. 6].

Головними завданнями СКР ІСНО стали зберігання і поширення духовно-культурних надбань українського народу, об'єднання розкиданої по світу української громади в один духовно-культурний організм, формування поглядів та надання правдивої інформації про громадсько-політичне життя в Україні серед українців у країнах їх перебування, ініціювання своїх прихильників до визвольних процесів українського народу, пояснення та поширення програмних завдань націоналістичного руху, влаштування студійних конференцій, семінарів, організація дослідних інститутів і фондаций. Важливою ціллю організації було визначено збереження українцями як нацією, суспільно-культурною групою своїх особливостей та ідентичності. Також метою функціонування СКР ІСНО було формування і впровадження в життя концепції визволення України: «допомагати народам України в його визволенні, у відновленні вільної від нікого незалежної української держави, в постійному збагачуванні культурних надбань і життєвого рівня українського народу; боротися проти визиску, поневолення, імперіалізму – коріння всіх непорозумінь і конфліктів, а в першу чергу проти російського імперіалізму, найбільшої небезпеки для свободи й добробуту народів» [3, арк. 39].

Згодом були проведені наступні конференції СКР ІСНО: у грудні 1971 р. у Буенос-Айресі, 29 жовтня 1973 р. у Торонто, 23 листопада 1978 р. у Нью-Йорку, 2-4 липня 1982 р. Олбані, у липні 1988 р. у Роттердамі, 4 травня 1990 р. у Торонто, 1-2 листопада 1993 р. у Торонто.

Конференція, що проходила у грудні 1971 р. у Буенос-Айресі поставила нові завдання перед СКР ІСНО: залучати нові кадри у крайові організації; переглядати і вдосконалювати форми, методи і зміст роботи, для задоволення потреб часу і нового покоління; розбудовувати мережу Комітету Оборони і Допомоги, збільшувати його фінансування для сімей репресованих; подолати занедбаність видавничої сфери української діаспори, розширювати базу читачів націоналістичних часописів; стимулювати співпрацю жіночих організацій; взяти участь у конференції УНРуху в Канаді та Другому конгресі СКВУ; підтримувати ПУН-ОУН, їх перетворення на успішні політичні та революційні формації. Велика увага та дискусії були присвячені можливості виходу СКР ІСНО на зовнішньо-політичну арену та використанню міжнародних можливостей для захисту політично й релігійно переслідуваних в Україні. Лейтмотивом доповідей учасників конференції було забезпечення основних завдань: «збереження і розбудова духовно-культурної окремішності українських спільнот на високому культурному півні на всіх теренах поселення, в державній суцільності із іншими національними групами та всестороння допомога українському народові в Україні у його визвольних змаганнях» [4; арк. 7].

Передумовою виконання намічених завдань було активне включення до лав суспільно-громадських організацій молодшого покоління, народженого й вихованого у країнах поселення.

Адже саме ці люди в майбутньому повинні були повернути в незалежну Україну національну культуру, яка була за радянської влади знецінена і деформована. Зокрема С. Мاستикаш у своїй доповіді зазначав: «у творенні кожної нації одним із вирішальних чинників і важливих складових елементів є національна культура. <...> Тому треба спрямовувати всі сили для всебічного розвитку української духовності на якнайширші верстви української спільноти в країнах нашого поселення» [4; арк. 11], оскільки це забезпечувало духовне обличчя українців, як окремої духовно-культурної спільноти. З цього приводу були заслухані звіти і нові пропозиції щодо створення і діяльності мережі окремих українських навчальних закладів закордоном.

У відповідності ідеям українського націоналізму на конференції було задекларовано, що історичне значення народу, як національної спільноти в тому, що кожна окрема одиниця, як духовно-творча сила, зробила для свого народу: «в тому остаточна мета і призначення окремої людини, як члена нації. Кожен з нас повинен намагатися з усіх своїх сил відати всі свої здібності, всі свої творчі сили на те, щоби Україна стала незалежною державою» [5; арк. 11].

На подальшу діяльність СКР ІСНО значно вплинуло підписання Гельсінських угод 1975 р., за якими СРСР задекларував зобов'язання дотримуватися прав і основних свобод людини, та створення Української Гельсінської групи. Так, вже в 1976 р. на Конференції в Аргентині було поставлено питання про сприяння обороні прав людини в Україні. Основною метою було визначено проведення скоординованих акцій на користь переслідуваних українців за політичні й релігійні переконання, діячів науки, культури і мистецтва. Функцією закордонних українців було поширення правдивої інформації про репресії, які відбуваються в СРСР, кількість і стан політичних в'язнів, створення публічної думки прихильної до ідеї боротьби українців за свої права, інформування і спонукання до дій очільників всіх країн де є українські громади.

Правозахисна діяльність стала центральною темою конференції СКР ІСНО, яка проходила в Нью-Йорку в 1978 р. На ній були присутні в якості гостей і виступаючих правозахисники і члени Української Гельсінської Групи Петро Григоренко, Леонід Плющ та Надія Світлична. Учасники конференції стверджували, що «найважливішим завданням і обов'язком всієї української спільноти є організувати всесторонню допомогу нашим сестрам і братам, що стоять в першій лінії боротьби за права українського народу і ставлять спротив ворожому московському наступові, спрямованому на знищення української мови, науки й культури під облудними гаслами інтернаціоналізму» [4; арк. 56].

Високо оцінивши діяльність Української Гельсінської Групи у постановках конференції зазначалося про «активізацію українського національного руху опору московському окупантові в Україні та безприкладну ясність національно-державницьких напрямних їхньої діяльності, чого наявним доказом був факт зорганізування в 1977 р. Української Групи сприяння дотримання Гельсінських домовлень відносно Прав

Людини в Україні. Її діяльність в умовах посиленого і безнастанного тотального терору окупаційного режиму який постійно завдає важких ударів українському рухові опору, доказом великого героїзму провідних кадрів українського руху опору і доказом живучості української визвольної ідеї сьогодні й на майбутнє» [4; арк. 56]. На конференції було наголошено, що українці повинні боротися не лише за дотримання загальнолюдських прав людини, а й за права нації. На думку членів організації лише створення демократичної незалежної української держави українці зможуть отримати всебічний розвиток творчих, культурних і національних сил.

Чергова конференція підтвердила мету СКР ІСНО здійснювати будь-яку діяльність, яка б допомогла лібералізаційним і національним процесам в Україні. Вона проходила в м. Олбані в 1982 р., де вперше взяли участь представники братніх організацій українських громад Австралії. Основними доповідями в програмі конференції стали: «Стан в Україні, рух опору й ми» О. Зінкевича, «Поняття українського націоналізму в 1980 рр.» М. Юркевича, «ІСНО у світлі подій сучасного українського життя та наші перспективи» П. Дорожинського. Тематика доповідей вказує, що метою конференції було розглянути способи найактивнішої допомоги рухові спротиву в Україні, який не зважаючи на хвилі арештів і терору, виявляє спроможність у нових формах продовжувати боротьбу проти радянського режиму, який члени організації вважали тоталітарним і окупаційним.

Варто звернути увагу на доповідь Мирослава Юркевича «Поняття українського націоналізму в 1980-х рр.». Автором була проведена ревізія націоналістичних концепцій першої половини ХХ ст., встановлена необхідність їх вдосконалення і модернізації. Традиційна ворожнеча між націоналізмом і соціалізмом не повинна перешкодити українському національному руху широкую соціальну програму. Політична програма українських націоналістів повинна відповідати сучасним потребам українського народу і прагнути до врівноваження національного і соціального. Таким чином, автор підсумував, що ідея національного визволення збагачена конкретним соціальним змістом зможе залучити до активних дій у прагненні незалежності більшу кількість українців [6; арк. 31].

У кінці 1980-х – на початку 1990-х років активізувалися контакти СКР ІСНО з Україною, діячами національно-визвольного руху. Члени діаспорної організації отримали змогу постійно відвідувати батьківщину та брати участь в громадсько-політичній діяльності. Так, на конференції в Торонто в 1990 р. голова СКР ІСНО Павло Дорожинський звітував про свій робочий візит до Києва, куди був запрошений Українською Гельсінською Спілкою. У своїй інформативній доповіді голова ІСНО подав загальний огляд сучасних подій в Україні, докладніше зупинився над перебігом З'їзду Української Гельсінської Спілки, яка саморозпустилася, а на її місці створено Українську Республіканську Партію, що була відзначена як найбільш перспективна політична сила. З'їзд УРП був охарактеризований як історична подія, що стала триумфом національних

ідей, адже своєю метою партія визначили відновлення самостійної соборної української держави.

Отримання Україною незалежності мало особливе значення для СКР ІСНО, адже було досягнуто одного з ключових завдань організації. Члени організації отримали змогу відвідувати Батьківщину, деякі з них повернулися в Україну для постійного проживання та продовження громадсько-політичної діяльності. Прикладом може слугувати ініціатор створення СКР ІСНО Микола Плав'юк, який у 1989 р. був обраний п'ятим президентом УНР в екзилі. 24 серпня 1992 р. він передав грамоти, заяви, президентську відзнаку, печатку і прапор першому всенародно обраному Президентові України Леоніду Кравчуку. Таким чином, був встановлений зв'язок державотворчих процесів, тобто незалежна Україна стала прямою правонаступницею Української Народної Республіки. У 1993 р. Микола Плав'юк отримав українське громадянство та почав громадську діяльність. За визначні особисті заслуги перед Україною у становленні її незалежності, збереженні та розвитку традицій державотворення отримав найвищі державні нагороди. Голова СКР ІСНО Павло Дорожинський також повернувся в Україну, де зорієнтувався на журналістську діяльність. Згодом, у 2005 р. ним була започаткована Організація українських націоналістів державників.

Остання масштабна конференція СКР ІСНО проходила в Торонто 1-2 листопада 1993 р. Конференція розпочалася з розгляду політичного й економічного становища України. Члени екзекутиви відзначили наявність загрози у обличчі прокомуністичних і проросійських сил. Була зачитано інформативне звернення Миколи Плав'юка в якому йшлося про намагання комуністів створити недовіру до Президента Кравчука. Натомість відзначено позитивні тенденції до згуртування всіх національно-демократичних партій, угруповань та організацій в одну структуру – Антиімперський Антикомуністичний Фронт.

На конференції були поставлені нові завдання для діяльності СКР ІСНО: розбудувати фінансову базу для допомоги колишнім політичним в'язням та активним політичним діячам; доставити в Україну заборонену в минулому літературу, включно з матеріалами про діяльність українського націоналістичного руху та публіцистичними виданнями; налагодити комунікацію закордонних українців із населенням батьківщини, особливо молоді; допомогти у відновленні релігійного життя в Україні; знаходити можливості використання міжнародних установ для допомоги розбудови соціально-гуманітарної сфери.

З другої половини 1990-х рр. СКР ІСНО припиняє свою активну діяльність, не зважаючи на велику кількість членів, багатопланову діяльність та фінансову забезпеченість. Продовжують функціонувати частина фондаций, видавництв та організацій, які були частиною Координаційної Ради. Причинами поступового занепаду СКР ІСНО, на нашу думку, можна назвати: досягнення головної мети організації – незалежності України, відсутність нових масштабних завдань; поразка та непопулярність націоналістичних ідей в Україні; повернення активного проводу організації в Україну та початок їх самостійної діяльності в нових умо-

вах незалежності Батьківщини; відсутність активного проводу серед нового покоління української діаспори; зникнення потреби в інтеграції організацій української діаспори, існування альтернативних організацій, зокрема СКВУ.

Висновки. Перебування у вимушеній еміграції, проживання поза межами батьківщини, проте відданість ідейним основам українського

націоналізму підштовхнуло діячів різних організацій української діаспори створити координаційну надбудову – СКР ІСНО. Організація стала ефективною структурою, яка забезпечила збереження національної ідентичності серед нових поколінь діаспори, надавали всебічну допомогу українському визвольному руху, а також посприяла відновленню української державності.

Список літератури:

1. Кучерявий Ю. Документи до історії Світової Координаційної Ради Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій із фондів Центрального державного архіву зарубіжної україніки / Юрій Кучерявий // Вісник Центрального державного архіву зарубіжної україніки. – 2013. – № 2. – С. 22–31.
2. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе / Іван Лисяк-Рудницький. – К.: Основи, 1994. – 573 с.
3. Центральний державний архів зарубіжної україніки (далі – ЦДАЗУ), ф. 38, оп. 1, спр. 6, 44 арк.
4. ЦДАЗУ, ф. 38, оп. 1, спр. 12, 96 арк.
5. ЦДАЗУ, ф. 38, оп. 1, спр. 16, 21 арк.
6. ЦДАЗУ, ф. 38, оп. 1, спр. 21, 109 арк.
7. ЦДАЗУ, ф. 38, оп. 1, спр. 22, 8 арк.
8. ЦДАЗУ, ф. 38, оп. 1, спр. 55, 13 арк.

Акименко Е.В.

ГВУЗ «Переяслав-Хмельницький государственный педагогический университет имени Григория Сковороды»

ИСТОРИЯ, ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ВСЕМИРНОГО КООРДИНАЦИОННОГО СОВЕТА ИДЕОЛОГИЧЕСКИ СХОЖИХ НАЦИОНАЛИСТИЧЕСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ

Аннотация

В статье анализируются исторические предпосылки, цель создания, система функционирования Всемирного Координационного Совета Идеологически Схожих Националистических Организаций как коммуникационной площадки для сотрудничества социально-общественных организаций зарубежных украинцев. Также на основе архивных источников рассмотрена эволюция задач организации от объединения украинских общин из разных стран к борьбе за права украинской нации и независимость Украины. История ВКС ИСНО отражает приверженность значительной части зарубежных украинцев к идеям украинского национализма и процесс постепенной демократизации этой идеологии.

Ключевые слова: Всемирный Координационный Совет Идеологически Схожих Националистических Организаций, диаспора, украинский национализм, Украинская Хельсинская Группа, Николай Плавюк.

Акуменко К.В.

ШЕІ «Pereiaslav-Khmelnytskyi Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University»

HISTORY, PURPOSES AND FUNCTIONING CONCEPTS OF THE WORLD COORDINATING COUNCIL OF IDEOLOGICAL RELATED NATIONALIST ORGANIZATION

Summary

The main idea of the article is to investigate historical prerequisite, the purpose of creation, the functioning system of the World Coordinating Council of Ideological Related Nationalist Organizations as a communication platform for cooperation of social and public organizations of foreign Ukrainians. It is also retrace the evolution of the organization's tasks from uniting Ukrainian communities from different countries to the struggle for the rights of Ukrainian nation and independence of Ukraine. The research is based on archive sources. The history of the Word Coordinating Council of Ideological Related Nationalist Organizations represent the devotion of the large part of foreign Ukrainians to the ideas of Ukrainian nationalism and the democratization process of this ideology.

Keywords: World Coordinating Council of Ideological Related Nationalist Organizations, diaspora, Ukrainian nationalism, The Ukrainian Helsinki Group, Mykola Plaviuk.